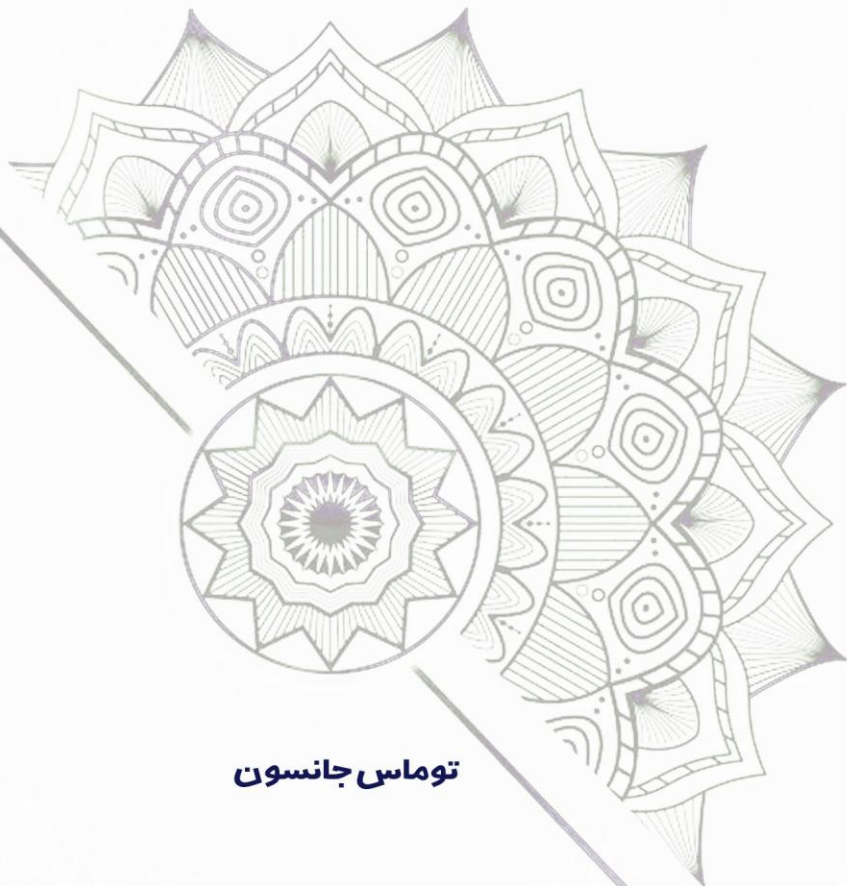
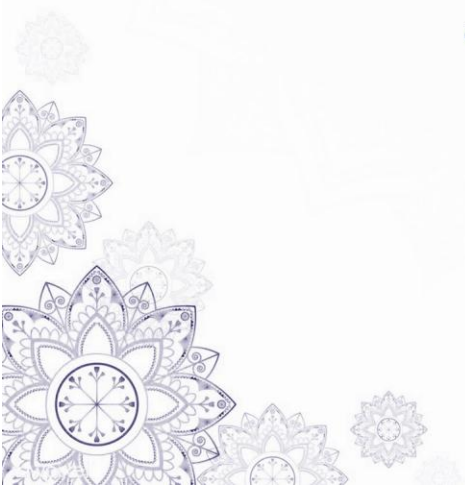


# انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۱۹

امتداد پروسه‌های مشکل ساز و نتایج آن



توماس جانسون



انستیتوت مطالعات استراتژیک افغانستان



انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۱۹  
امتداد پروسه های مشکل ساز و نتایج آن



مجموعه مطالعات اصلاحات قانون اساسی و نظام سیاسی ۶

## ۱۳۹۸ © انستیتوت مطالعات استراتژیک افغانستان

انستیتوت مطالعات استراتژیک افغانستان یک نهاد تحقیقاتی مستقل است که در میزان ۱۳۹۱ به هدف فراهم‌سازی زمینه علمی و آکادمیک برای ارزیابی موضوعات راهبردی افغانستان در سطوح منطقه‌ای و بین‌المللی، تأسیس شده است. انستیتوت تلاش دارد از طریق انجام پژوهش‌های مستقل، ترجمه و انتشار کتاب‌ها و مقالات علمی، برگزاری همایش‌ها و کنفرانس‌های ملی و بین‌المللی، به رشد و بهبود دموکراسی، امنیت، صلح و حکومت‌داری خوب در جامعه کمک کند.

### رفع مسئولیت

تحلیل ارائه‌شده در این پژوهش، صرفاً نظر نویسنده است و دیدگاه انستیتوت را بازتاب نمی‌دهد.



انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۱۹: امتداد پروسه‌های

مشکل ساز و نتایج آن

نویسنده: تاماس اچ. جانسون

شماره نشر: AISS-P-030-2020

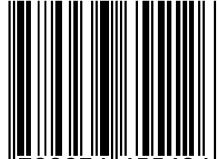
شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

تاریخ چاپ: ۱۳۹۸ کابل

نشانی: قلعه ۹ برج، کارته پروان، کابل، افغانستان

شماره‌های تماس: ۰۰۹۳۲۰۲۲۳۲۸۸۰

ISBN 978-9936-655-12-6



9 789936 655126

## فهرست مطالب

ب	پیشگفتار
۱	معرفی
۲	کنفرانس بُن و توافقات آن
۵	پیچیدگی‌های کنفرانس بُن و توافقات انجام شده
۱۱	انتخابات ریاست‌جمهوری افغانستان، سال ۲۰۱۹
۱۳	مراکز رای دهی مسدود شده
۲۱	نتایج انتخابات:
۳۴	کمیسیون شکایات انتخاباتی:
۴۴	نقش گروه‌های قومی - زبانی در نتایج اولیه انتخابات ریاست‌جمهوری ۲۰۱۹
۴۶	نتیجه‌گیری

## پیشگفتار

این گزارش در مجموعه مطالعات اصلاحات قانون اساسی و نظام سیاسی افغانستان منتشر شده است. کارهای پیشین انستیتوت مطالعات استراتژیک افغانستان پیرامون اصلاحات قانون اساسی و نظام سیاسی عبارت اند از؛ قانون اساسی و جامعه در حال گذار افغانستان: ارزیابی دیدگاه‌ها و پیشنهادهای عمومی برای تعدیل قانون اساسی (۱۳۹۵)، راه دشوار مردم‌سالاری در افغانستان: ارزیابی و نقد گفتمان‌های ملی پیرامون نظام‌های سیاسی بدیل در افغانستان (۱۳۹۶)، اصلاح نظام انتخاباتی و تجربه انتخابات پارلمانی در افغانستان (۱۳۹۷)، افسانه دموکراسی انتخاباتی افغانستان: بی‌نظمی‌های انتخابات ریاست جمهوری ۱۳۹۳ «(۱۳۹۸)، و گروه‌های قومی و توزیع قدرت سیاسی در افغانستان: تعدیل یا تغییر نظام سیاسی در کشور (۱۳۹۸) می‌باشند. گزارش کنونی در ادامه این سلسله تحقیقات به بحث برگزاری انتخابات و مشکلات آن در افغانستان می‌پردازد.

این پژوهش از نظرات و دیدگاه‌های داکتر داوود علی نجفی، رییس پیشین دارالانشای کمیسیون مستقل انتخابات افغانستان؛ داکتر جینیفر مورتازاشولی، دانشگاه پیتسبورگ آمریکا؛ آقای محمد نعیم ایوب زاده، رییس بنیاد انتخابات شفاف افغانستان و آقای تابش فروغ، پژوهشگر سود برده است.



## معرفی

هدف این گزارش بررسی خاص<sup>۱</sup>، واقع‌گرایانه و سیستماتیک انتخابات ریاست جمهوری، سال ۲۰۱۹، افغانستان است. این ششمین گزارش از سلسله گزارش‌های است که از سال ۲۰۰۶ تا اکنون در مورد تمام انتخابات برگزار شده در افغانستان پس از سال ۲۰۰۴ منتشر شده است.<sup>۲</sup>

تمام تحلیل‌های این گزارش بر اساس اطلاعات رسمی منتشر شده توسط کمیسیون مستقل انتخابات انجام شده است. این گزارش و بررسی‌های مرتبط با آن تا حدودی انتخابات سال ۲۰۱۴ را شبیه‌سازی می‌کند. مهم‌ترین تفاوت این گزارش با سایر گزارشات این است که گزارش کنونی شامل بررسی اطلاعات مراکز رای‌دهی به صورت مجزا نیست. تحلیل مراکز رای‌دهی نیز احتمالاً انجام خواهد شد، اما در این سال و برای تهیه این گزارش اطلاعات مربوط به مراکز دیرتر از زمانی که لازم بود در دسترس قرار گرفتند و در این گزارش شامل نشدند. این مقاله از تحلیل‌های ساده آماری (احصائیوی) برای بررسی رابطه سیستماتیک میان متغیرها استفاده می‌کند.

برای مثال، از سال ۲۰۰۴ که اولین انتخابات ریاست جمهوری انجام شده است، ما به دفعات شاهد اهمیت رای گروه‌های قومی-زبانی بوده‌ایم. رابطه آماری (همبستگی) می‌تواند قدرت الگوهای رای‌دهی گروه‌های قومی-زبانی را مشخص نماید.

---

<sup>1</sup> The views expressed in this paper are the author's alone and should not be construed as an official position or policy of the U.S. Government, Department of Defense, or Naval Postgraduate School. The author would like to thank Jenna Whetsel and William Lange for research assistance on this paper.

<sup>2</sup> Thomas H. Johnson and Ronald J. Barnhart, "An Examination of Afghanistan's 2018 Wolesi Jirga Elections: Chaos, Confusion and Fraud," *Journal of Asian Security and International Affairs*, April 2010, forthcoming. Thomas H. Johnson, "The Myth of Afghan Electoral Democracy: The Irregularities of the 2014 Presidential Election," *Small Wars & Insurgencies* 29 No. 5-6 (2018): 1006-1039; Thomas H. Johnson, "The Illusion of Afghanistan's Electoral Representative Democracy: The Cases of Afghan Presidential and National Legislative Elections," *Small Wars & Insurgencies* 29, No. 1 (2018): 1-37. Thomas H. Johnson, "Afghanistan's Post-Taliban Transition: The State of State-Building after War," *Central Asian Survey* 25, No. 1-2 (March-June 2006): 1-26.

باید در نظر داشت این تحلیل‌ها بیانگر علل واقعی روابط میان متغیرها نیست، بلکه چنان که در ادامه می‌آید برای آشکار ساختن الگوهای مهم و احتمال مشروط اتفاقات مشخصی است که برای مطالعه سیستماتیک انتخابات نیاز به توجه دارند. قبل از این که ما انتخابات سال ۲۰۱۹ و نتایج آن را بررسی کنیم، نیاز است تا اندکی تاریخ و تاثیر آن را بر انتخاب افغانستان بررسی نماییم.

### کنفرانس بن و توافقات آن<sup>۳</sup>

در اواخر نوامبر و اوایل دسامبر سال ۲۰۰۱، (۲۵ نوامبر تا ۵ دسامبر) بعد از سقوط کابل و قندهار، مشخص بود که رژیم طالبان از میان رفته است، یک کنفرانس فوق العاده مهم در شهر بن آلمان با حمایت سازمان ملل متحد برگزار شد، تا دولت موقت افغانستان شکل بگیرد. این کنفرانس وظیفه دیگری نیز داشت، یک «نقشه راه» برای آینده سیاسی افغانستان<sup>۴</sup> باید ترسیم می‌شد. پیش از این که به بررسی اجمالی نتایج نهایی کنفرانس بن پردازیم، باید درک کنیم که این کنفرانس بسیار عجولانه برگزار گردید. بیان این مسئله الزاماً به معنی انتقاد از کنفرانس بن و نتایج آن نیست بلکه به این معنی است که رژیم طالبان بسیار سریع تر از آن که دولت ایالات متحده انتظار داشت فرو پاشید. اکثر کارمندان استخبارات و ارتش آمریکا و متحدانش معتقد بودند طالبان در اواخر زمستان ۲۰۰۱ تا اوایل بهار ۲۰۰۲ شکست

---

<sup>3</sup> Bonn Agreement (Afghanistan), retrieved from [http://self.gutenberg.org/articles/Bonn\\_Agreement\\_\(Afghanistan\)](http://self.gutenberg.org/articles/Bonn_Agreement_(Afghanistan)); Astri Suhrke, Kristian Berg Harpviken and Arne Strand, "After Bonn: Conflictual Peace Building," *Third World Quarterly*, Vol. 23, No. 5, *Reconstructing War-Torn Societies: Afghanistan* (October 2002): 875-891. For an excellent review of Bonn, see; William Maley, "Looking Back at the Bonn Process," in Geoffrey Hayes and Mark Sedra (eds.), *Afghanistan: Transition under Threat*, (Wilfrid Laurier University Press, 2008).

<sup>4</sup> Early Bonn reports and writings; An explicit overview of the agreement included the provisions for an Interim Authority to be established within 6 months, the establishment of a 21-member special independent commission to call for an emergency Loya Jirga that was to elect a Transitional Government and a multinational force to protect and secure Kabul.



خواهند خورد.<sup>۵</sup> شمار اندکی باور می کردند که طالبان به سرعت شکست بخورد، پس فرصتی نبود تا برای کنفرانس بن و توصیه‌های مرتبط با آن آمادگی گرفته شود.

چهار گروه افغان در بن شرکت داشتند: ۱- گروه اتحاد شمال (که اغلب تاجیک بودند)؛ ۲- گروه روم (نمایندگان ظاهر شاه)؛ ۳- گروه قبرس (گروه مورد حمایت ایران و حکمتیار)؛ و ۴- گروه پیشاور (گروه‌های مورد حمایت پاکستان و اکثر مجاهدین مخالف شوروی). اما به سختی می‌توان گفت که ایالات متحده در بن بازیگری کلیدی نبود، و یا خواست‌های ایالات متحده در مورد افغانستان مورد پذیرش قرار نمی‌گرفت یا اجرا نمی‌شد. علاوه بر این تمام شواهد حاکی از این است که ایالات متحده به کس دیگر جز حامد کرزی اجازه تکیه زدن به کرسی ریاست جمهوری را نمی‌داد. اما مهم‌تر از تعیین کرزی به عنوان رییس جمهور، کنفرانس مدت زمان محدودی را برای ایجاد و اجرای یک نظام دموکراتیک چنان که در غرب رایج است در نظر گرفته بود. این نظام باید از طریق انتخابات جایگزین نظامی می‌شد که توسط یک «لوی جرگه» اضطراری در جون ۲۰۰۲ سر کار آمده بود. بسیاری از مردم فراموش می‌کنند این انتخابات قرار بود در تابستان ۲۰۰۴ برگزار شود و برنامه اولیه این بود که انتخابات در سه سطح ولسوالی‌ها، ولایت‌ها و سطح ملی اجرا شود. از نظر سازمان ملل در آن زمان اجرای چنین انتخاباتی در سه سطحی بسیار مشکل می‌آمد.

از نظر من و بسیاری دیگر معمای کنفرانس بن به قرار زیر است:

- تلاش برای ایجاد دولت و ملت سازی در زمان کشمکش و وضعیت اضطراری ملی<sup>۶</sup>

---

<sup>5</sup> The author's discussions with numerous U.S. military and intelligence managers and analysts in September through October 2001.

<sup>6</sup> For example, see David Kinsella and David L. Rousseau, "Democracy and Conflict Resolution," *The Sage Handbook on Conflict Resolution*, (25 May 2008): 477-493; Khabele Matlosa, "Democracy-Building In Conflict-Affected And Fragile States: The Role Of The African Union, International Institute for Democracy and Electoral Assistance," 2016, <https://www.idea.int/sites/default/files/publications/democracy-building-in-conflict-affected-and-fragile-states-the-role-of-the-african-union.pdf>; Joanne Gowa, "Democratic States and International Disputes," *International Organization* 49, No. 3 (Summer, 1995): 511-522; Christopher Zambakari, "Challenges of Liberal Peace and Statebuilding in Divided Societies," *Conflict Trends* (16 February, 2017), <https://www.accord.org.za/conflict-trends/challenges-liberal-peace-statebuilding-divided-societies/>; Kristian Skrede Gleditsch,

- تلاش برای ایجاد دولت و پروسه های مرتبط به آن (مثل قانون اساسی، روابط رسمی {میان ارگان های دولتی}) فقط در دو نیم سال، {بازسازی} چیزی که تخریب آن سه ده وقت گرفته بود
- عدم پذیرش این حقیقت که دولت مرکزی «ریاستی» از نظر تاریخی برای مردم افغانستان ناشناخته است، و دولت های ضعیف مرکزی و اداره های محلی سنتی موفق بوده اند<sup>۷</sup>، و؛
- جلوگیری از حضور احزاب سیاسی

به باور من کنفرانس بن تلاش کرد تا نهادهای مهم را در مدت زمانی که با واقعیات مطابق نبود ایجاد کند، این امر هنوز کشور را ضعیف نگه داشته است. نقشه راهی که در واقع ایجاد شد، به شدت تک بعدی بود و تغییرات زیادی را در زمانی کوتاه طلب می کرد. برای مثال شکل شماره ۱ را در نظر بگیرید، که جدول زمانی بسیار فشرده ای را برای انتخابات ریاست جمهوری افغانستان در نظر گرفته است. این برنامه زمانی عملاً بسیار فشرده تر از برنامه زمانی انتخابات ریاست جمهوری آمریکا است و البته باید در نظر داشت دموکراسی آمریکایی به اندازه کافی بالغ است و ۵۸ انتخابات ریاست جمهوری را تجربه کرده است. در ابتدا کنفرانس بن، خواهان برگزاری انتخابات ملی، ولایتی و محلی به طور همزمان در ۲۰۰۴ سازمان ملل متحد معتقد بود که برگزاری اولین انتخابات ولسی جرگه (قوه مقننه) ممکن

---

“Political Opportunity Structures, Democracy, and Civil War,” *Journal of Peace Research* 47, No. 3, 2010. 299–310; Kristine Höglund (2009) “Electoral Violence in Conflict-Ridden Societies: Concepts, Causes, and Consequences,” *Terrorism and Political Violence* 21, No. 3, 412-427, DOI: 10.1080/09546550902950290; D. Bekoe and S. Burchard, “The Contradictions of Pre-election Violence: The Effects of Violence on Voter Turnout in Sub-Saharan Africa,” *African Studies Review* 60, No. 2 (2017): 73-92. DOI:10.1017/asr.2017.50.

<sup>7</sup> See: Louis DuPree, *Afghanistan*, (Oxford University Press; Revised edition (2002) and Thomas Barfield, *Afghanistan: A Cultural and Political History*, (Princeton University Press, 2012).

است سخت‌ترین انتخابات افغانستان پس از طالبان باشد. این امر با توجه به پیچیدگی‌ها و فضای کشمکش‌ی که آن زمان هنوز ادامه داشت محتمل به نظر می‌رسید. انتخابات ولسی جرگه تا اواسط سپتامبر سال ۲۰۰۵ به تعویق افتاد. انتخابات ریاست جمهوری که قرار بود در جولای ۲۰۰۴ برگزار شود در نهم اکتبر همین سال برگزار شد.

چنین پروسه و برنامه زمانی فشرده برای یک انتخابات فوق‌العاده پیچیده علی‌الخصوص در حالی که کشور در حال کشمکش شدیدی بود نظر لری دایموند (Larry Diamond) را به ذهن متبادر می‌کند.

پس از کشمکش، انتخاباتی که درست زمان بندی نشده باشد و درست برای آن آمادگی اتخاذ نشده باشد، دموکراسی نمی‌آورد، یا حتی پایداری سیاسی ایجاد نمی‌کند. بلکه {چنین انتخاباتی} قدرت بازیگرانی که {دیگران را} سرکوب می‌کنند، ترس ایجاد می‌کنند و برتری طلبی می‌کنند را تقویت می‌کند، خودکامگی را افزایش می‌دهد و ممکن است باعث جنگ‌های بزرگ شود... دلایل محکمی برای به تعویق انداختن انتخابات ملی تا زمانی که گروه‌های شبه نظامی منحل شده باشند و احزاب میانه رو تشکیل شده باشند، نظام انتخاباتی ایجاد شده باشد و رسانه‌ها و ایده‌های دموکراتیک شکل گرفته باشد، وجود دارد.

### پیچیدگی‌های کنفرانس بن و توافقات انجام شده

اجازه بدهید بحث در مورد کنفرانس بن و توافقات آن را با بیان برخی از پیچیدگی‌های کنفرانس و توافقات صورت گرفته در آن و مسایل مربوط به انتخابات و قبول این مسئله که تاریخ برگزاری انتخابات بارها به دلایل نگرانی‌های امنیتی در اکتوبر ۲۰۰۴ به تعویق افتاد به اتمام برسانم.

و این انتخابات قرار بود فقط به مسئله انتخاب رییس جمهور بپردازد. چنان که در بالا ذکر شد، در ابتدا قرار بود انتخابات ریاست جمهوری، انتخابات {شوراهای} ولایتی و {شوراهای}

ولسوالی ها به طور همزمان انجام شود. انتخابات نسبت به آنچه انتظار می رفت، پروسه ای زمانگیر تر و پر زحمت تری برای آموزش و استخدام کارکنانش تجربه کرد. اتهام تقلب هم با این انتخابات همراه بود، مسئله ای که تمام انتخابات بعد از ۲۰۰۴ را نیز همراهی کرد، اما این اتهام در سال ۲۰۰۴ چندان توجهات بین المللی را به خود جلب نکرد. در سال های ۲۰۰۹ و ۲۰۱۴ توجهات بین المللی بیشتری به اتهام های مربوط به تقلب جلب شدند.<sup>۸</sup>

برگزاری اولین انتخابات ولسی جرگه تا سپتامبر سال ۲۰۰۵ به تعویق افتاد. این اولین انتخابات قوه مقننه در افغانستان بود که بعد از سال ۱۹۶۹ برگزار می شد. سیستم رای منفرد غیر قابل انتقال به طور قابل توجهی اثر منفی روی انتخابات گذاشت. این نوع رای دهی روی دو انتخابات بعدی در سال های ۲۰۱۰ و ۲۰۱۸ نیز تاثیرات وحشتناکی داشت.<sup>۹</sup> در حالی که کنفرانس بن و انتخابات اتقاقت سرنوشت سازی بودند، هر دو بر اساس فرضیات اشتباهی صورت گرفته بودند و الزاماً ساختار تاریخی افغانستان را نمایندگی نمی کردند. هیچ کس انتظار نداشته است که ایجاد یک افغانستان دموکراتیک کار آسانی باشد. علاوه بر لری دایموند که از او در بالا نقل قول شد، محققان دیگری نیز معتقدند کشور های در حال توسعه به سختی به "دموکراسی" دست پیدا می کنند، این کار در کشوری که تقریباً چهل سال در حال جنگ مسلحانه بوده است، کاری بسیار پرچالش تر است.<sup>۱۰</sup>

---

<sup>8</sup> For journalist accounts see: "Afghanistan's Troubled Election," The Dominion, 11 September 2009, [http://www.dominionpaper.ca/weblogs/ariel\\_nasr/2892](http://www.dominionpaper.ca/weblogs/ariel_nasr/2892) and Robert Marquand, "Western envoys: Expect run-off in the Afghanistan Election," The Christian Science Monitor, September 2, 2009, <https://www.csmonitor.com/World/Global-News/2009/0902/western-envoys-expect-run-off-in-afghanistan-election> .

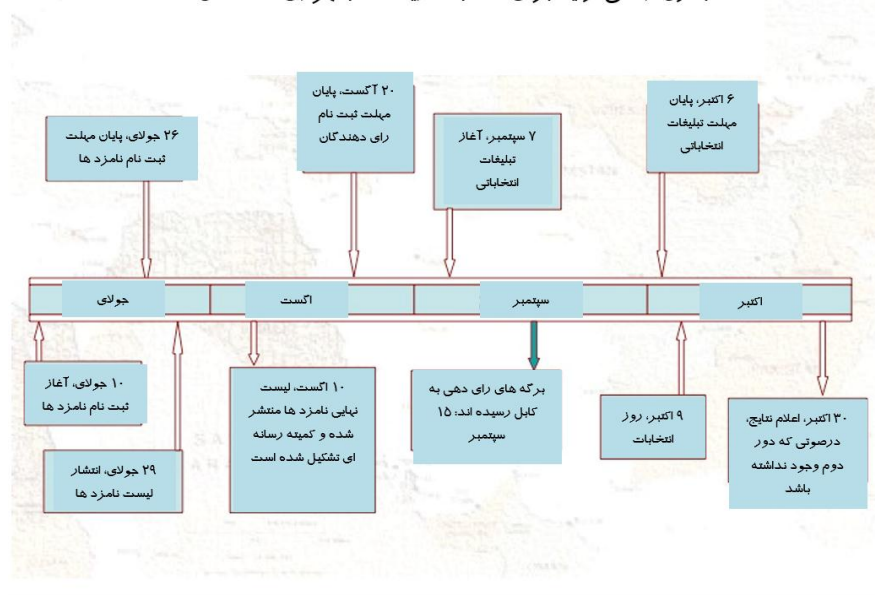
<sup>9</sup> Thomas H. Johnson and Ronald J. Barnhart, "An Examination of Afghanistan's 2018 Wolesi Jirga Elections: Chaos, Confusion and Fraud," Thomas H. Johnson, "The Illusion of Afghanistan's Electoral Representative Democracy: The Cases of Afghan Presidential and National Legislative Elections; Thomas H. Johnson, "Afghanistan's Post-Taliban Transition: The State of State-Building after War," op. cit.

<sup>10</sup> Larry Diamond, Squandered Victory: The American Occupation and the Bungled Effort to Bring Democracy to Iraq, op. cit.

حامد کرزی به آسانی در اولین انتخابات ریاست جمهوری برنده شد؛ انتخاباتی که به تشکیل دولت منجر شد، که این دولت جایگزین حکومت انتقالی شد که خود حامد کرزی آن را رهبری می کرد. در این انتخابات ۷۵ فیصد از دوازده میلیون رای دهنده ثبت نام شده صندوق های رای را پر کردند. کرزی ۵۵,۴ فیصد آرا را به خود اختصاص داد که رقمی سه برابر سایر کاندیداها بود. جامعه جهانی از نهاد مشترک مدیریت انتخابات سازمان ملل - که این انتخابات را سرپرستی می کرد- قدردانی قرار کرد.

شکل-۱ جدول زمان بندی اولین انتخابات ریاست جمهوری، ۲۰۰۴

جدول زمانی اولیه برای انتخابات ریاست جمهوری افغانستان ۲۰۰۴



این انتخابات نیاز به عملیات وسیع لجستیکی داشت تا بتواند ۴۸۰۰ مرکز رای دهی را که شامل ۳۰۰۰۰ صندوق رای می شد تامین کنند. پیچیدگی این انتخابات فقط به مسائل لجستیکی در زمان کشمکش مربوط نمی شد، بلکه شمارش آرا در این زمان کار پیچیده ای بود. بیشتر از ۲۰۰۰ موتر باربری چهار چرخبال می ۸ (Mi8) و ۱۳۵ الاغ و حتی در مواردی

قاییق (کشتی های خورد) مواد انتخاباتی را انتقال دادند. مشکلات مشابه لوجستیکی انتخابات های بعدی در افغانستان را نیز تحت تاثیر قرار دادند.

انتخابات {شوراهای} ولایتی در سپتامبر ۲۰۰۵ شرکت کنندگان کمتری داشت (۵۰ فیصد کمتر از انتخابات ریاست جمهوری) این امر باعث شد نتایج این انتخابات به دلیل مشکوک بودن به تقلب، ماه ها دیر تر اعلام شود.

پس از اولین انتخابات ریاست جمهوری، افغانستان با مشکلات جدی در انتخابات پس از آن روبرو شد. انتخابات قوه مقننه که در سال ۲۰۱۵ برنامه ریزی شده بود با سه سال تاخیر انجام شد. دو انتخابات سال ۲۰۰۹ و به خصوص انتخابات سال ۲۰۱۴ با نتایج غیر معمولی عجیب شدند که شمار زیادی آن ها را پر تقلب خواندند.<sup>۱۱</sup>

حالا برای عموم مشخص است که انتخابات اخیر سوالات جدی در مورد مشروعیت و کارایی کل نظام انتخاباتی افغانستان و دموکراسی در کشور ایجاد نموده است. گروه بین المللی بحران ((International Crisis Group (ICG) - که انتخابات ریاست جمهوری سال ۲۰۰۹ را بررسی کرده - معتقد است " بحران طولانی مدت انتخابات ریاست جمهوری اعتبار رییس جمهور کززی را زیر سوال برده است" و از نظر سیاسی او را منزوی ساخته است. این گروه

---

<sup>11</sup> For example, see: Tony Birtley, "Vote rigging, fraud overshadow Afghan election," Al Jazeera, 25 September 2019, <https://www.aljazeera.com/news/2019/09/vote-rigging-fraud-overshadow-afghan-election-190925142938660.html> ; Mats Staffan Darnolf, "Reducing Voter Fraud in Afghanistan," U.S. Institute of Peace, Peace Brief, 2 November 2017; Michael Callen and James D. Long, "Institutional Corruption and Election Fraud: Evidence from a Field Experiment in Afghanistan," The American Economic Review, Vol. 105, No. 1 (January 2015), pp. 354-381; Eli Berman, Michael J. Callen, Clark Gibson, James D. Long, "National Bureau of Economic Research Working Paper 19949, 14 February 2014; Thomas H. Johnson, "The Myth of Afghan Electoral Democracy: The Irregularities of the 2014 Presidential Election," and Thomas H. Johnson, "The Illusion of Afghanistan's Electoral Representative Democracy: The Cases of Afghan Presidential and National Legislative Elections," op. cit.

پروسه انتخابات را عاملی می‌داند که می‌تواند "کشور را به سمت کشمکش‌های عمیق‌تر، نه تنها در سیاست بلکه به کشمکش‌های مسلحانه" سوق دهد<sup>12</sup>.

در اپریل ۲۰۱۴ در میان کارزار و شرایطی که کرسی نمی‌توانست به دلیل این که دوبار ریاست جمهوری را از آن خود کرده بود، مجدداً برای انتخابات نامزد شود، افغانستان انتخاباتی را با ۱۱ نامزد برگزار کرد. مشخص شد سه نامزد پیش‌تاز عبارتند از: دکتر اشرف غنی (احمدزی)، داکتر عبدالله عبدالله و زلمی رسول. هیچ کدام از کاندیداها نتوانستند در انتخابات ماه اپریل اکثریت مورد نیاز را به دست آورند (عبدالله ۴۵ فیصد، و غنی ۳۱٫۶ فیصد از رای‌ها را به خودشان اختصاص دادند) و چون مطابق قانون اساسی افغانستان هیچ کدام نتوانسته بودند ۵۰ فیصد به علاوه یک رای را از خود کنند انتخابات به دور دوم رفت. دور دوم در ۱۴ جون ۲۰۱۴ برگزار گردید. گزارش‌های متعددی از تقلب‌های جدی با ۳۰۰ مورد شکایت انتخاباتی و نقض {قوانین} در مورد این انتخابات ثبت شده است.

در چهاردهم جون ۲۰۱۴ دور دوم انتخابات برگزار شد. این دور انتخابات به نفع غنی با ۵۶٫۴ فیصد رای به اتمام رسید. عبدالله این بار ۴۳٫۶ فیصد از رای‌ها را به خود اختصاص داد. نتیجه چنان بحث برانگیز بود که تا ۲۱ سپتمبر اعلام نشد. در ماه‌های قبل و بعد از انتخابات، افغانستان خشونت‌های زیادی را تجربه کرد، نگرانی‌ها در مورد تقلب‌های گسترده وجود داشت. بعضی‌ها معتقدند که این موارد باعث شد عبدالله نتواند به اندازه کافی رای بگیرد. تجربه مشابهی در انتخابات ۲۰۰۹ وجود داشت، ۱٫۳ میلیون رای تقلبی در این انتخابات باطل شد.

بررسی سیستماتیک و با جزئیات انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۱۴ با تمرکز بر اطلاعات به دست آمده از ۶۰۶ مرکز رای دهی نشان می‌دهد در این مراکز غنی تمام ۶۰۰ رای را -که حداکثر تعداد رای است که می‌تواند در یک صندوق انداخته شود- به خود اختصاص داده

---

<sup>12</sup> International Crisis Group, "Afghanistan's Elections Stalemate," Asia Briefing No. 117, (Kabul and Brussels, 23 February 2011, p. 1.

است، و عبدالله در این مراکز هیچ رأیی نداشته است. ۹۰۰ مرکز دیگر نیز وجود دارند که تقریباً تمام رای های آنها به غنی اختصاص پیدا کرده اند<sup>۱۳</sup>. چنین نتایجی به شدت نامحتمل هستند و حتی با پیش بینی های آماری (احصائیوی) مطالعات انجام شده توسط دولت آمریکا با مدل سازی های پیچیده که بلافاصله پس از دور دوم انتخابات در سال ۲۰۱۴ انجام شدند مطابقت نداشت<sup>۱۴</sup>.

---

<sup>13</sup> Thomas H. Johnson, "The Myth of Afghan Electoral Democracy: The Irregularities of the 2014 Presidential Election," op. cit.

<sup>14</sup> Chris Mason, "Fraud and Folly in Afghanistan." Foreign Policy, 23 September 2014, <https://foreignpolicy.com/2014/09/23/fraud-and-folly-in-afghanistan/>



## انتخابات ریاست جمهوری افغانستان<sup>۱۵</sup>، سال ۲۰۱۹

کمیسیون مستقل انتخابات افغانستان، انتخابات ریاست جمهوری را که برای بیستم اپریل ۲۰۱۹ برنامه ریزی شده بود، به تاریخ ۲۰ جولای ۲۰۱۹ به تعویق انداخت<sup>۱۶</sup>. دلیل این کار مطابق ادعای کمیسیون {نگرانی در مورد} مشکلاتی بود که در جریان انتخابات ولسی جرگه در سال ۲۰۱۸ به وجود آمده بودند. نگرانی اصلی، زمان مورد نیاز برای آموزش کارکنان مراکز رای دهی برای کار با ماشین های تایید هویت بایومتریک رای دهندگان بود. {عدم توانایی کار با این ماشین ها} مشکلی فراگیر در انتخابات ولسی جرگه در سال ۲۰۱۸ بود. در بیستم مارچ ۲۰۱۹ کمیسیون اعلام کرد انتخابات مجدداً و تا تاریخ ۲۸ سپتامبر به تعویق خواهد افتاد. این تصمیم آغاز گر مشکلات بسیاری بود که دامن گیر انتخابات ریاست جمهوری افغانستان در سال ۲۰۱۹ شد.

چنان که در بالا ذکر شد، {قانون} انتخابات در افغانستان زمان تبلیغات انتخاباتی را محدود کرده است. و در زمان تبلیغات انتخاباتی، طالبان طرح حمله های خونینی را برای کشتار مردم حاضر در کمپاین ها اجرا نمودند. مثلاً در یک مورد، در تاریخ ۱۷ سپتامبر، دو حمله کننده انتحاری همایش تبلیغاتی غنی را هدف قرار دادند و ۴۸ نفر را کشتند و ۴۲ نفر را زخمی کردند<sup>۱۷</sup>.

---

<sup>15</sup> For two excellent election analyses that this paper builds upon and expands, see: Ali Yawar Adili, "Afghanistan's 2019 Elections (27): The preliminary result, finally, but no end to controversy," *Afghanistan Analysts Network*, 22 December 2019, <https://www.afghanistan-analysts.org/afghanistans-2019-elections-27-the-preliminary-result-finally-but-no-end-to-controversy/> and Ali Yawar Adili, "Afghanistan's 2019 Elections (29): A statistical overview of the preliminary results," *Afghanistan Analysts Network*, 8 February 2020, <https://www.afghanistan-analysts.org/afghanistans-2019-elections-29-a-statistical-overview-of-the-preliminary-results/>.

<sup>16</sup> This announcement was made by the IEC on 26 December 2018, see: "Afghanistan presidential election delayed by three months," BBC News, 26 December 2018, <https://www.bbc.com/news/world-asia-46686862>.

<sup>17</sup> "Dozens killed by Taliban suicide bombings in Afghanistan," Oxford Mail, 17 September 2019, <https://www.oxfordmail.co.uk/news/national/17908124.dozens-killed-taliban-suicide-bombings-afghanistan/>.

کمپاین های انتخاباتی شاهد کناره گیری حنیف اتمر نیز بود، وی که انتظار می رفت یکی از پیشتازان در انتخابات باشد، به دلیل نگرانی های مربوط به پیچیدگی های پروسه صلح و تاثیر آن بر انتخابات از رقابت کناره گیری کرد<sup>۱۸</sup>.

در اواخر جولای، کمیسیون مستقل انتخابات خبر داد چهارصد هزار رای دهنده غیر واقعی را از فهرست رای دهندگان حذف کرده است. چون آن ها در فهرست تکرار شده بودند، در همین زمان بعضی از ناظران انتخاباتی ادعا کرده اند که حدود ۵ میلیون رای دهنده خیالی در لیست وجود دارد و کمیسیون قادر نیست آن ها را از رای دهندگان واقعی جدا کند. این امر زمینه تقلب را فراهم کرده است. هیچ کدام از رای دهندگان خیالی و تذکره های جعلی از لیست حذف نشدند. داوود علی نجفی رییس سابق دارالانشای کمیسیون مستقل انتخابات<sup>۱۹</sup> گفت: اگر کمیسیون بخواهد با این شرایط انتخابات را برگزار کند، نتایج کار فاجعه بار خواهد بود. این نوع مشکلات در نهایت جنجال های بسیاری را پیرامون میزان مشارکت و نتایج نهایی انتخابات ایجاد کرد.

بعد از ماه ها تاخیر، شکایت ها در مورد تقلب در انتخابات و بی نظمی ها در برنامه ریزی انتخابات، بالاخره انتخابات در ۲۸ سپتامبر ۲۰۱۹ برگزار گردید. انتشار نتایج اولیه، مانند خود انتخابات حداقل دو بار به تعویق افتاد. به طور مثال، در ۱۹ اکتوبر، کمیسیون اعلام کرد نخواهد توانست مطابق تاریخی که خود کمیسیون برای اعلام نتایج منتشر کرده است عمل کند. حوا علم نورستانی، رییس کمیسیون انتخابات به خاطر این تاخیر عذر خواهی کرد و گفت به خاطر مشکلات فنی (تخنیکی) و به خاطر شفافیت نتایج انتخابات قابل انتشار نیستند<sup>۲۰</sup>. سه ماه از انتخابات گذشته بود و هنوز "نتایج اولیه" توسط کمیسیون منتشر نشده

---

<sup>18</sup> Ayesha Tanzeem, "A Leading Afghan Presidential Candidate Suspends Campaign," Voice of America News, South and Central Asia, 8 August 2019, <https://www.voanews.com/south-central-asia/leading-afghan-presidential-candidate-suspends-campaign> .

<sup>19</sup> "400,000 Ghost Voters Are Out Of Voters List: IEC," Ariana News, 26 July 2019, <https://ariananews.af/400000-ghost-voters-are-out-of-voters-list-iec/> .

<sup>20</sup> Susannah George and Sayad Salahuddin, "Afghan presidential election outcome remains in limbo as results are delayed," The Washington Post, 19 October 2019.

بود<sup>۲۱</sup>. این مورد به خودی خود مسئله عجیبی بود که در هیچ نظام دموکراتیک دیگری - که من می شناسم - تجربه نشده بود. علی الخصوص با توجه به این که تعداد رای دهندگان بسیار اندک بود. علت و جزئیات مسائلی که منجر به این تاخیر شد هیچ گاه به طور کامل بیان نشد.

### مراکز رای دهی مسدود شده

در ۱۹ سپتامبر، کمیسیون مستقل انتخابات اعلام کرد ۴۳۱ مرکز رای دهی را به خاطر نگرانی های امنیتی مسدود کرده است. این مراکز عمدتاً در مناطق "نا امن و با محدودیت های امنیتی" قرار داشتند<sup>۲۲</sup>. {لیست} این مراکز در جدول شماره ۱ ارایه شده است. این جدول همچنین نشان دهنده رای های دکتر عبدالله و غنی در سال ۲۰۱۴ و تفاوت آن به فیصدی است.

جدول یک، به راحتی این نظر آزار دهنده را به ذهن متبادر می کند که بسته شدن این مراکز نوعی به حاشیه راندن رای دهندگان بوده است و غنی به وضوح از این امر سود جسته است. از هفده ولایتی که در آن ها مراکز رای دهی بسته شدند، هفت ولایت، جزء پانزده ولایت برتر از نظر حمایت از عبدالله در سال ۲۰۱۴ بودند. فقط دو ولایت جزء مراکز بود که در لیست پانزده ولایت برتر حامی غنی در انتخابات ۲۰۱۴ محسوب می شدند. نگاه کوتاهی به جدول نشان می دهد ولایات زیادی در آن وجود دارد که رای دهندگان در انتخابات قبل عبدالله را بر غنی ترجیح داده بودند. در هشت ولایت از پانزده ولایت، در انتخابات قبلی، عبدالله ۳۳ فیصد رای بیشتری نسبت به غنی به دست آورده بوده است. در حالی که این مراکز ظاهراً به دلایل امنیتی مسدود شده بودند، سوال این است که چرا مراکز رای دهی در ولایت هایی مانند خوست، کنر، ننگرهار، پکتیا، پکتیکا و یا زابل که به طور سنتی در شمار نا

<sup>21</sup> <http://www.iec.org.af/results/en/home> .

<sup>22</sup> Anisa Shaheed, "Security Report on Polling Centers Sparks Backlash," Tolo News, 20 September 2019, <https://tolonews.com/afghanistan/security-report-polling-centers-sparks-backlash>.

امن ترین ولایات افغانستان هستند در این لیست دیده نمی شوند؟ این ولایات برای سالیان دراز، در شمار ولایت های "با محدودیت های امنیتی" قرار داشتند. جدول شماره ۲ ممکن است به یافتن جواب کمک کند.

جدول ۱: مراکز رای دهی که در انتخابات ریاست جمهوری اخیر بسته بودند و نتایج اولیه انتخابات ۲۰۱۴ در آن مراکز

ولایت	تعداد مراکز بسته شده	فیصدی رای عبدالله در انتخابات ۲۰۱۴ (تفاوت با غنی)	فیصدی رای غنی در انتخابات ۲۰۱۴
بادغیس	۳۱	(+۵۷,۴۳) ۶۷,۱۹	۹,۷۶
بدخشان	۲۹	(+۵۰,۲۷) ۶۴,۶۵	۱۴,۳۸
بلخ	۸۹	(+۳۲,۷۱) ۶۰,۵۴	۲۷,۸۳
بغلان	۱۲	(+۳۹,۵۳) ۵۹,۹۵	۲۰,۴۲
تخار	۱۴	(+۱۱,۹۷) ۴۹,۸۵	۳۷,۸۸
جوزجان	۷	(-۴۸,۳۶) ۱۹,۵۷	۶۷,۹۳
سرپل	۱۱	(۱۱,۷۹) ۵۰,۰۰	۳۸,۲۱
سمنگان	۲۰	(+۳۳,۸۶) ۶۰,۶۹	۲۶,۸۳
غور	۶۶	(+۴۶,۳۶) ۵۹,۴۴	۱۳,۰۸
فاریاب	۴۶	(-۳۵,۷۸) ۲۹,۱۲	۶۴,۹۹
فراه	۱۱	(-۸,۱۶) ۳۱,۴۵	۳۹,۶۱
کاپیسا	۳	(+۷۴,۵۹) ۷۸,۷۰	۴,۱۱
کندوز	۷	(۹,۰۶) ۴۶,۶۰	۳۷,۵۴
قندهار	۵	(-۳,۲۳) ۱۰,۴۳	۱۳,۶۶
نورستان	۲۰	(-۲۳,۰۳) ۱۴,۵۷	۳۷,۶
هرات	۲۹	(۴۹,۸۴) ۶۰,۶۸	۱,۰۳

۱۴,۷۹	۳۶,۰۳ (+۲۱,۰۶)	۳۱	میدان وردک
-------	----------------	----	------------

جدول شماره ۲ اطلاعات انتخاباتی را در ولایت هایی که بسیار نا آرام و از نظر امنیتی "محدود کننده" به حساب می آیند نشان می دهد. نتایج این جدول نقطه مقابل جدول شماره ۱ است. جدول شماره ۱ نشان می دهد بیشتر ولایت هایی که مراکز رای دهی آنها "به دلایل امنیتی" بسته شده است، ولایت هایی هستند که تحت کنترل دولت افغانستان هستند و اکثراً وضعیت آرامی دارند. این ولایت ها به وضوح ولایت هایی هستند که عبدالله با فاصله زیادی نسبت به غنی پیش تاز بوده است.

در حالی که جدول شماره ۲ نشان دهنده ولایت هایی است که از نظر امنیتی "محدود کننده" به شمار می آیند. این ولایت ها خشونت های چشم گیری را شاهد بوده اند اما کمیسیون مستقل انتخابات مراکز رای دهی آنها را بسته است، یا تعداد اندکی از مراکز آنها بسته شده است. ظاهراً این کار به خاطر این انجام شده است که غنی در این مراکز نسبت به عبدالله از حمایت بیشتری برخوردار بوده است. غنی در این مراکز میان ۸۱,۲ تا ۹۶ فیصد رای ها را در انتخابات قبل به خود اختصاص داده بوده است، در حالی که سهم عبدالله از رای های این مراکز میان ۱ تا ۱۲,۸ فیصد بوده است و در اغلب موارد سهم عبدالله در حدود ۴ درصد یا کمتر بوده است.

چطور می توان چنین چیزی را توضیح داد؟ بی پرده باید گفت اگر برگزاری انتخابات آزاد، شفاف و منصفانه، اصل باشد، چنین چیزی مطلقاً با منطق سازگار نیست، باید پرسید چنین مسائلی کاملاً اتفاقی بود اند؟ یا حاصل اعمال بدخواهانه کمیسیون مستقل انتخابات؟

جدول شماره ۳ شاید سوال سختی که در بالا پرسیده شد را جواب بدهد. این جدول تحلیل رابطه آماري (احصائيو) میان تعداد مراکز رای دهی مسدود شده قبل از انتخابات و کل رای ها و فیصدی رای هایی که غنی و عبدالله در دو انتخابات ۲۰۱۴ و دور اول انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۱۹ از آن خود کرده اند را نشان می دهد.

نتایج این جدول مستقیماً برخی از تحلیل‌هایی که در این مقاله انجام شده را تایید می‌کند. بی‌پرده باید گفت، این نتایج نشان‌دهنده امکان تقلب از سوی کمپاین غنی است. پیام اصلی این جدول این است که با توجه به رابطه قوی آماری (احصائیوی) میان تعداد و فیصدی رای‌هایی که عبدالله در انتخابات ۲۰۱۴ در مراکز رای‌دهی بسته شده و تعداد آن‌ها در ولایات می‌توان گفت این دو متغیر (رای زیاد برای عبدالله و بسته شدن مراکز) با هم مرتبط اند.

این یافته به وضوح با محتوای جدول شماره ۲ ناسازگاری دارد، مراکز بسته شده امکان ایجاد ۱۷۲،۴۰۰ رای را داشته‌اند. در حالی که کمیسیون مستقل انتخابات افغانستان باید یک نهاد بی‌طرف باشد و این حقیقت که غنی می‌تواند تعداد کثیری از کمیشنران کمیسیون را عزل و نصب کند، از نظر تیوری می‌توان گفت غنی قادر است بر پالیسی‌های کمیسیون مستقل انتخابات تاثیر گذار باشد. این که رییس جمهور یا نخست وزیر کشوری اعضای کمیسیون‌های مهم را برای رسیدن به اهداف خود نصب کند امری غیر طبیعی نیست، این بخشی از طبیعت سیاست است، جایی برای سوال باقی نمی‌ماند که غنی می‌خواست در انتخابات ۲۰۱۹ برنده شود.

با دانستن این امر که کمیسیون با تصمیم‌گیری روی این که کدام مراکز رای‌دهی بسته شود یا کدام مراکز باز باشد، تاثیر مستقیمی روی شانس غنی برای برنده شدن داشته است. نصب کمیشنرانی که خواسته او را حمایت کنند مسئله‌ای غیر طبیعی نبوده است.

شکل ۲: کل رای ها و فیصدی رای هایی که کمیسیون مستقل انتخابات در مراکز نا امن و یا "محدود کننده از نظر امنیتی" اعلام نموده است

ولایت	تعداد کل رای ها و فیصدی رای غنی	تعداد کل رای ها و فیصدی رای عبدالله
هلمند	۳۱,۰۷۲ (۸۱.۴۷٪)	۴,۸۷۸ (۱۲.۷۹٪)
خوست	۷۵۱۰۹ (۹۶.۴۶٪)	۷۸۷ (۱.۰۱٪)
کنر	۵۴,۹۰۷ (۸۵.۵۲٪)	۵,۷۰۲ (۷.۹۰٪)
ننگرهار	۱۸۸,۴۶۲ (۹۲.۲۲٪)	۴,۹۴۹ (۲.۴۲٪)
پکتیکا	۲۹,۴۹۹ (۹۳.۶۱٪)	۸۲۸ (۲.۶۳٪)
پکتیا	۳۵,۶۵۷ (۹۲.۸۹٪)	۱,۶۴۳ (۴.۲۸٪)
زابل	۵,۳۸۰ (۸۹.۹۲٪)	۲۶۲ (۴.۳۸٪)

فیصدی رای های دریافت شده در انتخابات اولیه				
	غنی (۲۰۱۴)	عبدالله (۲۰۱۴)	غنی (۲۰۱۹)	عبدالله (۲۰۱۹)
مراکزی که پیش از انتخابات بسته شدند	-۱۹,۲۵	۲۹,۷۷	-۳۷,۸	۳۵,۰۱
فیصدی رای های دریافت شده در انتخابات اولیه				
	غنی (۲۰۱۴)	عبدالله (۲۰۱۴)	غنی (۲۰۱۹)	عبدالله (۲۰۱۹)

۱۲,۲۵	-۱۸,۸۴	۴۰,۳۹	۷,۶۷	مراکزی که پیش از انتخابات بسته شدند
-------	--------	-------	------	-------------------------------------

جدول ۳: مراکز رای دهی ولایتی که پیش از انتخابات بسته شده بودند، در مقابل فیصدی رای های دریافت شده (۲۰۱۴ و ۲۰۱۹)

میزان مشارکت رای دهندگان و بسته شدن مراکز رای دهی نیز باید با دقت بررسی شود، چون این مسئله با امکان تقلب و به حاشیه راندن رای دهندگان مرتبط است. پیام واضح جدول های ۱ و ۲ و ۳، این است که یا کمیسیون مستقل انتخابات به غنی برای برنده شدن کمک کرده است، یا رای ها در برخی ولایات تقلبی هستند. به وضوح می توان گفت تصمیم کمیسیون برای بستن برخی مراکز رای دهی در خوشبینانه ترین حالت، انگیزه سیاسی داشته است. توضیح منطقی دیگری برای این مسئله وجود ندارد.

شبکه تحلیلگران افغانستان متوجه شده است که کمیسیون در ابتدا میزان مشارکت مردم را اعلام نکرد.

این شبکه می گوید:

در اول اکتوبر، در کنفرانس خبری {کمیسیون} اعلام شد که مشارکت در ولایت جوزجان ۳۸۱۳۵ رای دهنده در ۸۳۵ مرکز رای دهی بوده است. سوای این مسئله که قرار بود صرفاً {در این ولایت} ۳۲۲ مرکز باز باشد، به گفته مولانا عبدالله چنین اشتباهاتی فراوان هستند. او در ادامه به شبکه تحلیلگران افغانستان گفت "ما مشکلات مشابهی در سایر ولایات نیز داریم" و اضافه کرد سیستم گزارش دهی و انتقال اطلاعات کمیسیون با استانداردها تطابق ندارد.<sup>۲۳</sup>

<sup>23</sup> AAN Team, "Afghanistan's 2019 Election (17): IEC tally process underway but figures remain murky," Afghan Analysts Network, 12 October 2109. The AAN has published a series of excellent articles concerning many of the issues raised here.



جدول شماره ۴ رابطه آماری (احصائوی) میان رای های باطل شده در هر ولایت و فیصدی رای هایی که عبدالله و غنی در انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۱۹ دریافت کرده اند را نشان می دهد. این جدول بیانگر مسائل بسیار جالبی است. این جدول نشان می دهد رابطه معکوسی میان فیصدی رای های عبدالله در انتخابات ۲۰۱۹ و ابطال رای در ولایات وجود دارد. یعنی این که رابطه محکمی میان رای هایی که عبدالله گرفته است و رای های باطل شده و احتمالاً تقلبی وجود ندارد. اما از سویی دیگر، رابطه آماری قوی میان رای هایی که غنی در انتخابات ۲۰۱۹ دریافت کرده است و میزان تقلب در ولایات وجود دارد. یکی از روش هایی که می توان این مسئله را توضیح داد این است که غنی {به عنوان نامزد انتخاباتی} مستقیماً در تهیه رای های تقلبی نقش داشته است و این تقلب ها برملا شده اند، در حالی که رابطه معکوس میان رای های عبدالله و تقلب ها نشان دهنده این است که کمپاین او نقشی در تقلب ها و رای های تقلبی نداشته اند.

این نتایج نشان می دهد که بررسی های بیشتری بر روابط کاندیدا ها با رای های تقلبی نیاز است. این توجه علی الخصوص در مورد غنی بیشتر احساس می شود و این به طور واضح می تواند رفتار متقلبانه کمپاین غنی را مشخص کند. اگر نتایج جدول شماره ۴ را کنار بگذاریم شاید بتوانیم پیچیدگی های شرم آور دیگری که در نتایج وجود دارد را نادیده بگیریم، اما وقتی این نتایج سایر بررسی های بی طرفانه را تقویت می کند، هر کسی باید احتمال تقلب چشم گیر در انتخابات را مد نظر قرار دهد.

تحلیل رابطه آماری (ضریب آر پیرسون) Correlational Analysis (Pearson r)	
فیصدی رای های دریافت شده در انتخابات اولیه (۲۰۱۹)	
عبدالله	اشرف غنی

-۳۴,۱۰*	۳۶,۵۱*	رای های باطل شده
---------	--------	------------------

۷.

دول ۴: تحلیل رابطه آماری میان رای های باطل شده در انتخابات ۲۰۱۹ و فیصدی رای غنی و  
عبدالله

## نتایج انتخابات<sup>۲۴</sup>:

کمیسیون انتخابات نهایتاً در ۲۲ دسمبر سال ۲۰۱۹، نتایج اولیه انتخابات که نشان دهنده پیروزی رییس جمهور اشرف غنی بود را اعلام کرد. مطابق این نتایج اشرف غنی ۹۲۳۸۶۸ رای که (۵۰,۶۴٪) رای را از کل ۱۸۲۴۴۰۱ رای که داخل صندوق ها انداخته شده بودند، به دست آورده است. این تعداد رای کمترین میزان مشارکت مردم را به نسبت سایر انتخابات ریاست جمهوری افغانستان نشان می دهد. نزدیک ترین رقیب غنی، دکتر عبدالله عبدالله، ۷۲۰۰۹۹ رای (۳۹,۵۲٪) آورده است و در مقام سوم رهبر حزب اسلامی، گلبدین حکمتیار با فاصله بسیار زیاد ۷۰۲۴۳ رای (۳,۸۵٪) به دست آورده است. سایر ۱۱ کاندید ریاست جمهوری، شامل رحمت الله نبیل، فرامرز تمنا، عنایت الله حفیظ، محمد حکیم تورسن، احمد ولی مسعود، محمد شهاب حکیمی، غلام فاروق نجرابی و نورالرحمن لیوال مشترکاً ۵,۹۹ فیصد رای ها را به خود اختصاص داده اند. مطابق نتایج اولیه انتخابات، اگر غنی ۱۲۰۰۰ رای را از دست بدهد یا عبدالله همین میزان رای را به دست آورد، انتخابات به دور دوم خواهد رفت.

در زمان انتخابات ریاست جمهوری ۹۶۶۵۷۴۵ نفر واجد شرایط برای رای دادن ثبت نام کرده بودند. (کمیسیون این رقم را در ۱۸ اگست سال ۲۰۱۹ اعلام نمود) فقط ۱۹۲۹۳۳ نفر از این افراد از حق خود برای رای دادن استفاده کردند (۱۹٪). در روز انتخابات حدود ۱۰۴۹۳۲ رای دهنده نا معتبر شناخته شدند. این ارقام را با انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۱۴ مقایسه کنید، میزان مشارکت رای دهندگان در انتخابات قبل ۵۸ درصد بود.

چنان که در بالا بحث شد، و چنان که در ادامه خواهد آمد، همزمان با اتمام زمان رای دهی بیشتر کاندیداها شکایت هایی را در مورد تقلب ها در جریان رای گیری اعلام کردند. تیم عبدالله معتقد است ۳۰۰,۰۰۰ رای مشکوک و تقلبی ایجاد و شمارش شده است. عبدالله

<sup>24</sup> The source for these data are the Afghanistan Independent Election Commission, [http://www.iec.org.af/results/en/home/priliminary\\_votes](http://www.iec.org.af/results/en/home/priliminary_votes).

بلافاصله از کمیسیون مستقل شکایات انتخاباتی خواست تا صد ها هزار رای تقلبی را باطل اعلام نماید. چنان که نا محتمل نبود، در ۳۰ سپتمبر، هر دو گروه پیشتاز، غنی و عبدالله با ثبت شکایت هایی در مورد تقلب جناح مقابل، خود را برنده اعلام نمودند. {این وضعیت} یادآور بحران انتخاباتی پنج سال قبل بود، که ادعاهای مشابه دو مرد، ماه ها پریشانی به بار آورده بود<sup>۲۵</sup>.

جدول ۵ نتایج اولیه انتخابات را نشان می‌دهد، در این جدول تمام کاندیداهای ریاست جمهوری که حداقل ۱۰,۰۰۰ رای به دست آورده باشند، آورده شده است. چنان که جدول نشان می‌دهد، غنی اکثریت رای ها را در ۱۶ ولایت به شمول کابل، بزرگ‌ترین حوزه انتخاباتی، به خود اختصاص داده است. چنان که انتظار می‌رفت این ولایات اکثرأ ولایات جنوبی و مشرقی هستند که پشتون ها ساکنان عمده آن را تشکیل می‌دهند. و عبدالله نیز مطابق انتظار، در ۱۸ ولایت شمالی و مرکزی که ساکنان عمده آن تاجیک ها، هزاره ها و ازبک ها هستند، پیشتاز بوده است. رای دادن بر مبنای گروه قومی، خاصیت تمام انتخابات ریاست جمهوری افغانستان بوده است.

غنی اکثریت رای ها را در شانزده ولایت جنوب، جنوب شرق (به جز غزنی)، شرق به علاوه کابل (که بیشترین میزان مشارکت رای دهندگان را تجربه کرد) و غور را به دست آورد. عبدالله پایگاه خود را در شمال، شمال شرق، به علاوه بامیان، دایکندی، غزنی، وردک، پروان، کاپیسا و پنجشیر محکم کرده بود. در حالی که این جدول مسائل جالبی را در مورد انتخابات بیان می‌کند، به وضوح مشخص است که تعداد رای هایی که در خوست ( در پایگاه غنی) به صندوق انداخته شده است بیشتر از رای هایی است که در بدخشان به صندوق رفته اند. در صورتی که طبق سرشماری ۲۰۱۵ جمعیت بدخشان، ۹۵۰۹۵۳ نفر تخمین زده شده است، این جمعیت ۴۰ فیصد بیشتر از جمعیت خوست است که ۵۷۴,۵۸۲ نفر برآورد شده است. شکل ۲، نقشه ای از الگو های رای دادن در ولایات ارایه می‌کند. بررسی این نقشه نشان می

<sup>25</sup> STAP, "Afghanistan: Fractious Vote – Analysis," *Eurasian Review*, 30 December 2019, <https://www.eurasiareview.com/30122019-afghanistan-fractious-vote-analysis/>.

دهد شکاف های قومی-زبانی در افغانستان هنوز در صدر سیاست رای دهی در کشور قرار دارد.<sup>۲۶</sup> در مورد این مسئله در بخشی که در ادامه می آید مفصلاً بحث خواهد شد. جدول ۶ به تفکیک ولایت، وضعیت غنی و عبدالله را در انتخابات ۲۰۱۴ و مقایسه آن با وضعیت هر دو در انتخابات ۲۰۱۹ و تفاوت آن ها به فیصد را نشان می دهد. اولین چیزی که در این جدول به چشم می آید، این نکته است که وضعیت غنی در ۲۶ ولایت در انتخابات ۲۰۱۹ بهبود یافته است و وضعیت عبدالله در ۲۶ ولایت بدتر شده است. او فقط در ۷ ولایت وضعیت بهتری نسبت به انتخابات قبلی داشته است. برخی از این تغییرات قابل درک و ممکن هستند، علی الخصوص اگر توجه کنیم که غنی در این انتخابات ۵۰,۶۴ فیصد رای ها را دریافت کرده است در حالی که در انتخابات قبلی سهم او ۳۱,۳۷ فیصد بوده است. عبدالله نیز در انتخابات جاری ۳۹,۵۲ فیصد از رای ها را به خود اختصاص داده است در حالی که در انتخابات ۲۰۱۴ او ۴۴,۷۲ فیصد از رای ها را به خود اختصاص داده بود.

فیصدی رای هایی که عبدالله در هر دو انتخابات به دست آورده است تقریباً یکنواخت هستند. چنان که در بالا ذکر شد، شمار رای های او در بسیاری از ولایات کاهش یافته اند. اما صرفاً در یازده ولایت تعداد رای های او حدود ۱۰ فیصد در مقایسه با ۲۰۱۴ تغییر داشته اند. در صورتی که غنی، در بیست و هفت ولایت، بیش از ۱۰ فیصد تغییرات در میزان رای ها را تجربه کرده است. جدول ۷ نیز همین نتیجه را بیان می کند و نشان می دهد از نظر آماری میان نتایج انتخابات در دو دوره برای این دو کاندیدا رابطه وجود دارد. این جدول احتمال مشروط این که عبدالله مجدداً در این انتخابات نتایج مشابه انتخابات ۲۰۱۴ را به دست بیاورد ۷۵ فیصد پیش بینی کرده است. این شاخص برای غنی ۵۵ فیصد است، یعنی این که تغییرات بیشتری در میزان رای های غنی در این دوره نسبت به عبدالله اتفاق افتاده است. یافته کلیدی دیگر که با یافته های دیگر این مقاله همخوانی دارد این است که تغییرات رای

---

<sup>26</sup> For the seminal work on the ethno-linguistic fragmentation in Afghanistan see: Barnett R. Rubin, *The Fragmentation of Afghanistan: State Formation and Collapse in the International System*, (Yale University Press, Second Edition,

عبدالله در ولایات چشمگیر بوده است، در حالی که احتمال این تغییرات در مقایسه میان انتخابات ۲۰۱۹ و ۲۰۱۴ کمتر محاسبه شده اند ( $t=-80.25$ ). {یعنی تغییرات رای عبدالله بیش از چیزی بوده است که پیش بینی می شده}. تغییرات در رای های غنی کمتر از پیشبینی ها است. در واقع احتمال مشروط این که غنی در انتخابات ۲۰۱۹ در مقایسه با انتخابات ۲۰۱۴ رای بیشتری بگیرد فقط ۵۶ فیصد بوده است.

با برگشت به جدول ۵ و نتایج آن می توان نتیجه گرفت، که بیشترین تغییرات در فیصدی رای ها در ولایات زیر اتفاق افتاده است:

۱- غنی تعداد رای خود را در فراه ۳۸ فیصد بهبود داده است، در صورتی که محبوبیت عبدالله در این ولایت ۲۰ فیصد کاهش داشته است.

۲- محبوبیت عبدالله در فاریاب ۴۸ درصد افزایش یافته است، و غنی ۴۵ درصد از محبوبیت خود را در این ولایت از دست داده است.

۳- غنی در غور ۳۱ درصد محبوب تر شده است در حالی که عبدالله در این ولایت ۱۹ درصد رای کمتری گرفته است.

۴- رای های غنی در هلمند ۴۹ درصد افزایش را نشان می دهند، در صورتی که عبدالله ۴،۱۹ درصد رای را در این ولایت از دست داده است.

۵- در جوزجان آرای عبدالله رشد داشته اند، در صورتی که غنی در این ولایت ۴۹ درصد کاهش رای را تجربه کرده است.

۶- در ولایت مهم قندهار غنی وضعیت خود را ۷۳ درصد بهبود داده است در صورتی که عبدالله ۵ درصد کمتر رای گرفته است.

۷- در لغمان وضعیت غنی ۳۸ درصد بهبود یافته، و عبدالله در این ولایت هشت درصد رای کمتر گرفته است.

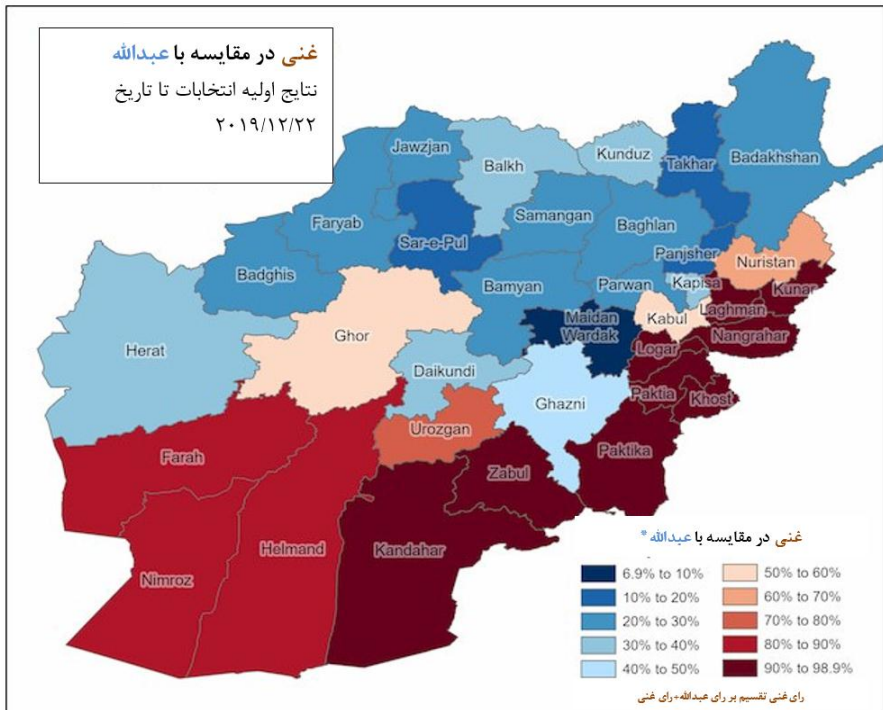
۸- در ولایت لوگر، غنی ۳۱ درصد رای بیشتری گرفته است، در حالی که عبدالله در این ولایت ۱۵ درصد رای را از دست داده است.

۹- عبدالله در ولایت وردک ۵۰ درصد رای بیشتر را به دست آورده است، در صورتی که غنی

در انتخابات ۲۰۱۹ به نسبت انتخاباتی که در سال ۲۰۱۴ برگزار شد هشت درصد رای کمتر به دست آورده است.

۱۰- در نهایت وضعیت رای های غنی در ولایت های ننگرهار، نیمروز، نورستان، پکتیا، ارزگان و زابل به ترتیب، ۳۳، ۴۰، ۴۳، ۳۱، ۳۹، ۵۲ درصد بهبود یافته است. در همین ولایات عبدالله به ترتیب ۱۶، ۵، ۵، ۱، ۶، ۱۴ درصد رای خود را از دست داده است.

شکل ۲







جدول ۵: نتایج اولیه انتخابات ریاست جمهوری در سپتامبر ۲۰۱۹

ولایت	غنی	عبدالله	حکمتیار	نبیل	تمنا	جلیلی	پدرام	حفیظ	مجموع
مجموع	923868	720990	70242	33921	18066	15526	12608	11374	1824401
بدخشان	15234	39246	6368	432	283	436	7216	25	70127
بادغیس	2374	6209	336	80	140	147	21	11	9664
بغلان	5834	21011	1648	311	163	200	545	20	30268
بلخ	24073	40078	1448	3163	425	1219	612	511	72345
بامیان	15021	55795	1859	4120	367	1339	240	2707	82452
دایکندی	29742	62521	303	3122	277	651	130	283	98170
فراه	3552	539	220	21	62	71	5	1	4541
فاریاب	5207	20476	175	181	99	171	52	3	26596

<b>51923</b>	664	202	562	293	2941	685	26946	19259	غزنی
<b>48540</b>	796	102	722	208	3449	1127	19849	21553	غور
<b>38137</b>	57	35	302	84	279	1139	4878	31072	هلمند
<b>116210</b>	372	175	954	12718	2968	7504	56117	34199	هرات
<b>37710</b>	28	48	260	102	225	248	29006	7305	جوزجان
<b>349082</b>	4571	1934	5032	1458	9056	14904	141881	166619	کابل
<b>68373</b>	63	65	586	187	373	3207	3667	59467	قندهار
<b>14114</b>	5	57	121	59	56	1814	7089	4599	کاپیسا
<b>77866</b>	1	9	70	35	72	1625	787	75109	خوست
<b>64205</b>	4	15	76	13	498	3417	5072	54907	کنړ
<b>12676</b>	9	191	114	65	70	290	8074	3636	کنډز

<b>25930</b>	2	7	96	19	46	2360	469	22769	لغمان
<b>14196</b>	0	11	64	18	10	216	503	13344	لوگر
<b>19901</b>	647	32	109	28	248	274	17139	1279	وردک
<b>204356</b>	11	30	294	70	221	9515	4949	188462	ننگرهار
<b>9801</b>	21	13	135	71	77	641	1482	7186	نیمروز
<b>10869</b>	0	0	34	32	31	932	3516	6290	نورستان
<b>31512</b>	5	8	81	18	121	794	828	29499	پکتیکا
<b>38386</b>	3	8	94	22	81	727	1643	35657	پکتیا
<b>18393</b>	5	120	59	79	92	110	15343	2079	پنجشیر
<b>33211</b>	270	165	357	203	257	3324	20448	7783	پروان
<b>37393</b>	116	61	203	90	264	687	28392	7123	سمنگان

<b>34202</b>	103	48	351	110	581	219	26323	6154	سرپل
<b>61835</b>	39	419	504	220	303	1407	49516	8583	تخار
<b>5434</b>	20	26	92	43	135	525	936	3518	ارزگان
<b>5983</b>	1	6	20	5	37	194	262	5380	زابل
<b>1824401</b>	<b>11374</b>	<b>12608</b>	<b>15526</b>	<b>18066</b>	<b>33921</b>	<b>70242</b>	<b>720990</b>	<b>923868</b>	مجموع

نتایج این انتخابات<sup>۲۷</sup> بسیار مشکوک است و نیاز به بررسی بیشتر دارد. دلیل بیشتر این سوء ظن ها این است که مردم به طور سنتی و به طور غیر قابل انکاری به شکل گروهی رای داده اند؛ و در فاصله میان انتخابات ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۹ جابجایی چشم‌گیری در محل زندگی این گروه ها صورت نگرفته است. بنا بر این نباید چنین تفاوت های چشمگیری در رای ها مشاهده می شد.

---

<sup>27</sup>Source: Roger Helms for AAN. Afghanistan Analyst Network - Afghanistan's 2019 Elections (29): A statistical overview of the preliminary results, *ibid*.

جدول ۶: مقایسه میان الگوهای رای دهی: مقایسه تطبیقی میان درصدی رای غنی و عبدالله بر اساس ولایت<sup>۲۸</sup>

تفاوت رای ها بین سال ۲۰۱۹ و ۲۰۱۴ مطابق نتایج کمیسیون مستقل انتخابات		ولایت
عبدالله	غنی	
-۸.۶۸٪	۷.۳۴٪	بدخشان
-۲.۹۴٪	۱۴.۸۱٪	بادغیس
۹.۴۶٪	-۱.۱۴٪	بغلان
-۵.۱۴٪	۵.۴۴٪	بلخ
۰.۱۳٪	۷.۲۴٪	بامیان
-۱۱.۰۱٪	۱۹.۲۰٪	دایکندی
-۱۹.۵۸٪	۳۸.۶۱٪	فراه
۴۷.۸۷٪	-۴۵.۴۱٪	فاریاب
-۱.۹۵٪	۱۸.۱۵٪	غزنی
۱۸.۵۵٪	۳۱.۳۳٪	غور
-۱۲.۵۷٪	۱۸.۴۰٪	هرات
۵۷.۳۵٪	-۴۸.۵۶٪	جوزجان
-۸.۸۵٪	۱۶.۲۰٪	کابل
-۵.۰۷٪	۷۳.۳۲٪	قندهار
-۲۸.۴۷٪	۲۸.۴۷٪	کاپیسا
-۲.۵۵٪	۲۲.۷۷٪	خوست
-۴.۳۶٪	۲۱.۲۳٪	کنر
۱۷.۱۰٪	-۸.۸۶٪	قندوز
-۸.۵۳٪	۳۸.۳۳٪	لغمان

<sup>28</sup> Data from Table 2 and Table 5 from Thomas H. Johnson, "The Myth of Afghan Electoral Democracy: The Irregularities of the 2014 Presidential Election," op. cit.

لوگر	۳۱.۰۰٪	-۱۵.۰۰٪
وردک	-۸.۵۴٪	۵۰.۱۰٪
ننگرهار	۳۲.۶۷٪	-۱۶.۵۰٪
نیمروز	۴۰.۵۲٪	-۵.۲۷٪
نورستان	۴۳.۳۰٪	-۵.۲۵٪
پکتیکا	۲۸.۹۵٪	-۷.۸۳٪
پکتیا	۳۰.۷۳٪	-۱.۰۸٪
پنجشیر	۱۰.۹۲٪	-۳.۷۸٪
پروان	۱۷.۸۴٪	-۱۰.۰۸٪
سمنگان	-۷.۲۵٪	۱۵.۲۳٪
سرپل	-۲۰.۲۲٪	۲۶.۹۷٪
تخار	-۲۴.۰۰٪	۳۰.۲۳٪
ارزگان	۳۸.۵۸٪	-۵.۸۷٪
زابل	۵۲.۱۱٪	-۱۴.۳۶٪

نتایج ۲۰۱۹			
عبدالله	غنی		
-۴۶.۴۵**	۵۵.۶۱***	غنی	نتایج ۲۰۱۴
۷۴.۶۹***	-۸۰.۲۵***	عبدالله	

جدول ۷: رابطه های آماری (ضریب آر پیرسون) میان نتایج اولیه انتخابات ۲۰۱۹ و ۲۰۱۴



## کمیسیون شکایات انتخاباتی ۲۹:

کاندیداها و سایر افراد مستقل شکایت‌هایی را به این کمیسیون تحویل داده‌اند که مشروعیت ۳۰۰،۰۰۰ رأی را به چالش کشیده است. اطلاعات و بحثی که در بالا ارائه شد، مراکز بسته شده حدود ۱۲،۰۰۰ رأی را می‌تواند جایجا کند و این تعداد رأی به تنهایی می‌تواند انتخابات را به دور دوم ببرد. علی‌الخصوص این که مراکزی که قبل از انتخابات بسته شدند می‌توانستند ۱۷۲،۴۰۰ رأی ایجاد کنند. به نظر می‌رسد که باطل کردن رأی‌هایی که اخیراً به چالش کشیده شده‌اند به راحتی می‌تواند انتخابات را به دور دوم ببرد. مشاهده شبکه تحلیلگران افغانستان در مورد مراکز رأی دهی و ماشین‌های بایومتریک بیان‌گر موارد زیر است:

به علاوه مراکز رأی دهی غیر متعارف که کمیسیون باید در مورد آنها تصمیم‌گیری کند دو دسته دیگر از رأی‌های غیر متعارف وجود دارد. گروه اول شامل ۱۳۷،۶۳۰ رأی است. این رأی‌ها به دلیل تفاوت میان {لیست} رأی‌دهندگان و اطلاعات ماشین‌های بایومتریک غیر متعارف شناخته شده است. این رأی‌ها از ۴،۵۶۳ مرکز رأی دهی در ۳۴ ولایت به دست آمده‌اند. بسیاری از کاندیداها از جمله رییس اجراییه داکتر عبدالله عبدالله این رأی‌ها را مشکوک دانستند و درخواست کردند که این رأی‌ها شمارش نشود. اگر چه کمیسیون مستقل انتخابات در فیصله شماره ۱۰۸ خود تصمیم گرفت اعلام کند تفاوت میان رأی‌دهندگان پروسس شده (یعنی ۲۱۸،۱۵۵ رأی دهنده) و رأی‌هایی که در ماشین‌های بایومتریک ثبت شده‌اند (یعنی ۳۵۵،۷۸۵ رأی ثبت شده) به دلیل مشکل تخنیکی است که شرکت درملوگ ایجاد کرده است و دلیلی برای شمارش نشدن

آنها نیست. بنا بر این ۱۳۷،۶۳۰ رأی این دسته شامل شمارش شدند.<sup>۲۹</sup>

<sup>29</sup> "Afghan President Leads in Disputed Votes as Opposition Protests," New York Times, 22 December 2019.



در ۲۳ دسامبر ۲۰۱۹، گلبدین حکمتیار، یکی از کاندیدا های دیگر، کمیسیون مستقل انتخابات را به سرقت رای هایش متهم کرد، و ادعا کرد ماشین های بایومتریک ۲،۴۰۰ مرکز دزدیده شده اند و صندوق های رای خالی به مرکز فرستاده شده اند.<sup>۳۱</sup>

دیگران نیز ادعا کردند شاهد تقلب های گسترده ای بوده اند. برای مثال، همایون معاون سابق ولسی جرگه ادعا کرد در خوست تقلب گسترده ای صورت گرفته است. او گفت: "صندوق ها شبانه به نفع اشرف غنی پر شده بودند و سپس بر مراکز ولسوالی انتقال یافته اند، آنها از هر ده انگشت شان برای دست کاری ماشین های بایومتریک استفاده کرده اند". همایون افزود، کمتر از ۳۵،۰۰۰ نفر در خوست رای داده اند در حالی که کمیسیون مستقل انتخابات ادعا کرده است ۷۷،۸۶۶ رای به صندوق ها ریخته شده است. عضو دیگری از ولسی جرگه ادعا کرده است در قندهار و زابل "صندوق های انتخابات در خانه های افراد متنفذ در ارغنداب، پنجوایی، و اسپین بولدک پر شده اند، و کارمندان انتخابات در همکاری با والی و روسای ولسوالی ها در این کار شریک بودند".<sup>۳۲</sup>

جدول ۸ و ۹ اطلاعات رای های باطل شده را در انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۱۹ نشان می دهند. علی الخصوص جدول شماره ۸ نشان دهنده رای های باطل شده در هر ولایت و فیصدی آن ها به نسبت کل رای های آن ولایت است. جدول ۹ اطلاعات مشابهی را نشان می دهد اما اطلاعات بر اساس مناطق مختلف افغانستان مرتب شده اند.

---

<sup>30</sup> Afghanistan Analyst Network - Afghanistan's 2019 Elections (29): A statistical overview of the preliminary results (2) <https://www.afghanistan-analysts.org/afghanistans-2019-elections-29-a-statistical-overview-of-the-preliminary-results/> .

<sup>31</sup> STAP, "Afghanistan: Fractious Vote – Analysis," *Eurasian Review*, op. cit.

<sup>32</sup> STAP, "Afghanistan: Fractious Vote – Analysis," *Eurasian Review*, op. cit.



جدول ۸: رای های اولیه باطل شده توسط کمیسیون مستقل انتخابات به ترتیب ولایت ۳۳

ولایت	اطلاعاتی که توسط کمیسیون باطل شدند				نتایج اولیه انتخابات ۲۰۱۹ براساس اعلام کمیسیون	
	مجموع	تعداد مراکزی که بازشماری و بازرسی شده اند	رای های باطل شده	تعداد مراکز رای دهی بسته شده یا باطل شده	فیصدی کل رای های باطل شده	
بدخشان	70,127	286	694	138	0.99%	
بادغیس	9,664	5	8	2	0.08%	
بغلان	30,268	712	1621	583	5.35%	
بلخ	72,345	35	272	504	0.38%	
بامیان	82,452	17	335	6	0.41%	
دایکندی	98,170	58	967	8	0.98%	

<sup>33</sup> Based partly on Table 4 of Ali Yawar Adili, “Afghanistan’s 2019 Elections (29): A statistical overview of the preliminary results,” Afghanistan Analysts Network, 8 February 2020, <https://www.afghanistan-analysts.org/afghanistans-2019-elections-29-a-statistical-overview-of-the-preliminary-results/>. According to the AAN: “AAN went through the list of invalidated and closed polling stations, province by province, and found 102,021 votes that had been invalidated by the IEC, according to these provincial lists. Table 4 shows the provincial breakdown of these invalidated votes, as well as the original recount and audit data.”

56.55%	67	2568	89	4,541	فراه
0.00%	305	0	234	26,596	فاریاب
6.08%	175	3158	346	51,923	غزنی
2.39%	344	1159	246	48,540	غور
24.36%	85	9281	590	38,137	هلمند
1.81%	227	2102	177	116,210	هرات
0.00%	26	0	13	37,710	جوزجان
1.50%	196	5230	1132	349,082	کابل
30.92%	149	21149	741	68,373	قندهار
3.60%	68	508	189	14,114	کاپیسا
3.05%	75	2379	327	77,866	خوست
0.19%	5	125	125	64,205	کنړ

1.75%	213	222	51	12,676	قندوز
0.02%	76	6	60	25,930	لغمان
3.43%	59	487	152	14,196	لوگر
3.81%	289	759	193	19,901	وردک
0.12%	95	246	774	204,356	ننگرهار
1.11%	26	109	53	9,801	نیمروز
1.94%	125	211	106	10,869	نورستان
6.82%	174	2149	388	31,512	پکتیکا
114.93%	507	44116	715	38,386	پکتیا
1.75%	6	322	9	18,393	پنجشیر
1.05%	25	349	106	33,211	پروان

0.92%	97	362	28	37,393	سمنگان
0.00%	63	0	43	34,202	سرپل
0.00%	246	0	77	61,835	تخار
3.31%	18	180	24	5,434	ارزگان
15.83%	48	947	154	5,983	زابل

جدول ۹: رای های اولیه باطل شده به ترتیب منطقه

رای های باطل شده			
منطقه	تعداد رای های اولیه	تعداد رای های باطل شده	فیصدی رای های باطل شده
شمال شرق	۱۷۴,۹۰۶	۲۵۳۷	۱.۴۵%
شمال غرب	۲۰۸,۲۴۶	۶۳۴	۰.۳۰%
مرکز	۴۴۸,۸۹۷	۷۶۵۵	۱.۷۰%
شرق	۳۰۵,۳۶۰	۵۸۸	۰.۱۹%
جنوب شرق	۱۹۹,۶۸۷	۵۱۸۰۲	۲۵.۹۴%
جنوب غرب	۲۲۵,۸۹۸	۳۲۶۳۳	۱۴.۴۴%

بسیار جالب است که مشاهده کنیم، در پکتیا، جایی که غنی بیشتر از ۹۳ درصد رای ها را به خود اختصاص داده است، تعداد رای های باطل شده ۱۱۴,۹ فیصد کل رای ها است. که به وضوح بسیار بیشتر از تعداد رای هایی است که مطابق اطلاعات کمیسیون مستقل انتخابات می توانست به صندوق ریخته شود. این حقیقت به تنهایی نشان می دهد که انتخابات افغانستان مشکلات زیادی داشته است. این نوع مسائل در هیچ نظام دموکراتیک، آزاد، شفاف و عادلانه اتفاق نیافته است. سه ولایت دیگر نیز هستند که صندوق های باطل شده بیش از ۲۵ درصد کل رای های آن ولایت را تشکیل می دهند. فراه (۵۶,۵ فیصد)، غنی در این ولایت ۷۸ درصد رای ها را از آن خود کرده است، قندهار (۳۰,۹ درصد) در این ولایت غنی ۸۷ درصد رای را برده است و هلمند (۲۴,۳ درصد) جایی که غنی بیش از ۸۱ فیصد رای به دست آورده است.

جدول ۹ که تعداد رای های باطل شده را بر اساس مناطق نشان می دهد، به وضوح بیانگر آن است که در مناطق شمال شرق، شمال غرب و مرکز افغانستان به ترتیب ۱,۵، ۰,۳ و ۱,۷

درصد بوده است. تمام این مناطق، پایگاه عبدالله به شمار می آیند. اگر همین آمار را با مناطقی که پایگاه غنی محسوب می شوند مقایسه کنیم می بینیم میزان رای های باطل شده در جنوب غرب و جنوب شرق به ترتیب ۲۹,۹ و ۱۴,۴ درصد هستند.

شبکه تحلیل گران افغانستان مشکلات دیگری را نیز یافته اند، این شبکه که بیشترین تحلیل ها را نسبت به انتخابات در مقایسه با هر فرد یا سازمانی انجام داده است مشاهدات خود را چنین عنوان می کند:

- رای های ۲,۲۹۹ مرکز رای دهی بدون ارایه هیچ دلیلی از طرف کمیسیون مستقل انتخابات، باطل شده است. حتی گفته نشده است این رای های باطل شده متعلق به چه کسانی بوده اند. در نهایت نتایج ۲۴,۴۲۳ مرکز رای دهی شامل شمارش شدند و به عنوان نتایج اولیه انتخابات اعلام گردیدند.
- مطابق گفته های یک منبع خبری، اعضای کمیسیون های شکایات انتخاباتی و کمیسیون مستقل انتخابات، در نشست در تاریخ دهم دسمبر ۲۰۱۹ توافق کردند:
- کمیسیون مستقل انتخابات باید ۲,۴۲۳ صندوق مشکوک را باطل کند.
- کمیسیون شکایات انتخاباتی باید ۱۰۲,۰۱۲ رای را که خارج از ساعت های مجاز انتخابات ثبت شده اند را باطل کند.
- و باقی ۱۳۷,۶۳۰ رای باید باز شماری شود.
- در مراکز که اطلاعات بیومتریک وجود نداشته است یا رای های مشکوک داشته اند، مجموعاً ۲۰۰,۰۰۰ رای باید باز شماری شوند.
- زمانی که کمیسیون مستقل انتخابات نتایج اولیه را در ۲۲ دسمبر اعلام کرد، نتایج بر مبنای ۱,۸۲۴,۴۰۱ رای بود. از این رقم می توان ۱۸,۷۰۶ رای را کم کرد (۱,۰۲ فیصد)، این رقم پس از آن به دست آمده که کمیسیون برخی رای ها را از رقم ۱,۸۴۳,۱۰۷ رای باطل کرده است. خود این رقم از حذف رای های تکراری که ۸۶,۲۲۵ رای گزارش شده بودند از مجموع ۱,۹۲۹,۳۳۳ رای ثبت شده به دست آمده است. (گرچه این رقم هم باید ۱,۸۴۳,۱۰۸ رای می شد) تا آن زمان



۸۵۲،۷۸۳ رای از مجموع ۲،۶۹۵،۸۹۰ رای (۳۱،۶۳ فیصد) به خاطر تکراری بودن حذف شده بودند.

• پیش از اعلام نتایج اولیه، کمیسیون تصمیماتی گرفت که کدام رای ها را بشمارد و کدام رای ها را باطل کند. این فیصله ها پس از اعلام نتایج عمومی شدند. مهم ترین فیصله ها به شرح زیر هستند:

• ماشین های بایومتریک یا کارت های حافظه ماشین ها در ۲،۴۲۳ مرکز رای دهی ناپدید هستند.

• میان اطلاعات مربوط به تعداد رای دهندگانی که به مراکز رای دهی مراجعه کرده اند و اطلاعات ماشین های بایومتریک تفاوت وجود دارد. این رای ها مجموعاً ۱۳۷،۶۳۰ عدد بوده اند.

• ۱۰۲،۰۱۲ رای در خارج از زمان رای دهی ثبت شده ه اند<sup>۳۴</sup>.

اجازه بدهید این بحث را با بیان این مسئله به پایان ببریم. میزان تقلب های انتخاباتی را می توان از روی این مسئله تصور کرد که در بیست هشتم سپتامبر ۲۰۱۹ رییس کمیسیون مستقل انتخابات در جلال آباد طی ایمیلی اعلام کرده بود تا ساعت ۱۸:۰۰ (شش بعد از ظهر) تعداد رای هایی که در حوزه وی به صندوق انداخته شده اند ۷۸،۵۸۶ رای بوده است، اما در وبسایت کمیسیون مستقل انتخابات جایی که نتایج اولیه رسمی قابل مشاهده است، رای های این حوزه بیش از ۲۰۰،۰۰۰ رای گزارش شده اند، از این میزان رای ۱۹۰،۰۰۰ رای آن متعلق به غنی است<sup>۳۵</sup>.

---

<sup>34</sup> Ali Yawar Adili, "Afghanistan's 2019 Elections (27): The preliminary result, finally, but no end to controversy," Afghanistan Analysts Network, 22 December 2019, <https://www.afghanistan-analysts.org/afghanistans-2019-elections-27-the-preliminary-result-finally-but-no-end-to-controversy/> and Ali Yawar Adili, "Afghanistan's 2019 Elections (29): A statistical overview of the preliminary results," *Afghanistan Analysts Network*, 8 February 2020, <https://www.afghanistan-analysts.org/afghanistans-2019-elections-29-a-statistical-overview-of-the-preliminary-results/>.

<sup>35</sup> From a senior Afghan Government Official's conversation with the author and the IEC official website: <http://www.iec.org.af/en/>.

## نقش گروه های قومی-زبانی در نتایج اولیه انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۱۹

رفتار گروه های قومی-زبانی و اینکه آن ها به گروه های مربوط به خودشان رای می دهند در همه انتخابات های پس از ۲۰۰۴ مشاهده شده است.<sup>۳۶</sup> برای این که این پدیده دقیق تر تحلیل شود و تاثیر شکاف دیرپای قومی در نتایج اولیه انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۱۹ واضح شود، اطلاعات مربوط به انتخابات برای سه کاندیدای پیشتاز و سایر کاندیدا ها به طور یکجا در سی و چهار ولایت در مقایسه با ترکیب قومیتی آنها ارایه شده است. تحلیل ساده ای از رابطه آماری میان میزان رای هر کاندیدا و ترکیب قومی یک ولایت انجام شده است.<sup>۳۷</sup> نتایج این تحلیل در جدول شماره ۱۰ ارایه شده است.

نتایج این جدول با تمام انتخابات انجام شده در افغانستان سازگار است، و نشانگر این است که نتایج انتخابات ریاست جمهوری بیانگر الگوهای قومی تاریخی کشور است که مدت های طولانی باعث کشمکش بوده است. غنی بیرون از جامعه پشتون، که گروه قومی-زبانی مرتبط با او هستند، حمایت زیادی دریافت نکرده است. ادعای او مبنی بر نمایندگی از تمام اقوام با اطلاعات این تحلیل سازگار نیست. گروه های قومی غیر پشتون تمایل بیشتری به عبدالله

---

<sup>36</sup> Thomas H. Johnson and Ronald J. Barnhart, "An Examination of Afghanistan's 2018 Wolesi Jirga Elections: Chaos, Confusion and Fraud," op. cit.; Thomas H. Johnson, "The Myth of Afghan Electoral Democracy: The Irregularities of the 2014 Presidential Election," op. cit.; Thomas H. Johnson, "The Illusion of Afghanistan's Electoral Representative Democracy: The Cases of Afghan Presidential and National Legislative Elections," op. cit.

<sup>37</sup> Provincial ethno-linguistic data came from: <http://www.aims.org.af/>; Ludwig W. Adamec, ed., *Historical and Political Gazetteer of Afghanistan*, 7 Vols, Vols 3-5 (London: HMSO, 1914; rev. and rep. Graz, Austria: Akademische Druck-u. Verlagsanstalt); Thomas H. Johnson et al., *Afghanistan: The Northern Provinces* (Silver Spring: The Orkand Corporation, 1988), chap. 3; Thomas H. Johnson et al., *Afghanistan: The Southern Provinces*, (Silver Spring: The Orkand Corporation, 1989), chap. 4.; Thomas H. Johnson, et. al., *Afghanistan: The Western Hinterland Provinces* (Silver Spring: The Orkand Corporation, 1989), chap. 4; NPS Program for Culture and Conflict Studies (<https://my.nps.edu/web/ccs/afghanistan1>), and; South Asia Program at Hudson Institute (<http://www.southasiaathudson.org/afghanistan-provinces-1/#>).

داشته اند، آن ها به حکمتیار و سایر کاندیدا ها نیز رای داده اند. این مسئله الگوی خاصی را نشان نمی دهد، جز این که حکمتیار میزان رای های چشمگیری را از تاجیک ها دریافت نموده است.

مسئله دیگری که دور از انتظار بوده این است که رابطه آماری میان {وجود} قومیت تاجیک {در ولایات} و رای به عبدالله در این انتخابات به نسبت انتخابات ۲۰۰۹ و ۲۰۱۴ کاهش یافته است، این رابطه در دو انتخابات قبل ۸۰ و ۶۹ اندازه گیری شده است. یک توضیح می تواند این باشد که سایر کاندیدا هایی که در سال ۲۰۱۹ در انتخابات شرکت کردند بخشی از رای تاجیک ها را به خود جذب کرده اند. می توان این نکته را هم در نظر گرفت که عبدالله در سال های اخیر تا حدودی از حزب جمعیت اسلامی که بیشتر میان تاجیک ها پایگاه داشت، فاصله گرفت. توضیح دیگری که برای این مسئله می توان یافت، بی نظمی ها و نامتعارف بودن سیستم انتخاباتی است.

جدول شماره ۱۰: ضرایب رابطه آماری (کو رلیشن) (ضریب r پیرسون): اطلاعات کمیسیون مستقل انتخابات بر اساس ولایت و رای های گروه های قومی زبانی به فیصد

سایر	حکمتیار (پشتون)	عبدالله <sup>۳۸</sup>	غنی (پشتون)	
-۴۱.۵۶%	۳.۴۵%	-۷۷.۹۹%	۷۹.۹۱%	پشتون
۳۸.۲۰%	۲۴.۷۴%	۴۸.۸۳%	-۵۴.۳۴%	تاجیک
۳۷.۸۵%	-۳۶.۳۸%	۳۹.۳۴%	-۳۸.۸۴%	هزاره
-۳.۹۷%	-۳۷.۵۸%	۵۴.۷۵%	-۴۸.۳۰%	ازبک

<sup>38</sup> While Dr. Abdullah Abdullah is the son of a Pashtun father from the Kandahar area, and a Tajik mother from the north, politically he is most closely identified with the main Tajik political party in the north. During the anti-Soviet jihad, Abdullah was a major player in the main Tajik mujahedin party, Jamiat-e Islami and later became the main spokesman for the Northern Alliance but also a spokesman for Ahmad Shah Masood.

## نتیجه گیری

تحلیل های آرایه شده در این مقاله مشکل ساز هستند چون بیانگر احتمال زیاد تقلب و در مواری تقلب های گسترده در انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۱۹ هستند. به راحتی می توان زمانی که تاریخ انتخابات به طور مکرر عقب می افتاد به انتخابات مشکوک شد، این که موضوع که تعداد اندکی رای کمیسیون را سه ماه مشغول شمارش نگاه داشت نیز بر شک می افزاید.

بلافاصله پس از این که زمان رای دهی به پایان رسید، شکایت های زیادی از جانب کاندیداهای اصلی و مردم ثبت شد. چون {در مواردی} لیست رای دهندگان ناقص یا گم شده بود. این که ماشین های بایومتریک که برای کاهش تقلب ها در مراکز وجود داشتند خراب بودند یا درست کار نمی کردند و مهم تر از همه کارمندان انتخابات کار کردن با این ماشین ها را نمی دانستند نیز بر مشکلات این انتخابات افزوده بود. افزون بر این، کمیسیون مستقل انتخابات اعلام کرد که ارتباطش را با ۹۰۱ مرکز از ۵،۳۷۳ مرکز رای دهی در کشور از دست داده است. تلویزین طلوع نیوز گزارش داد حبیب الرحمن ننگ، رییس دارالانشای کمیسیون مستقل انتخابات قادر به برقراری تماس با مراکز رای دهی در بدخشان، تخار، قندوز و بغلان نیست، در این ولایت ها سیستم مخابراتی از کار افتاده بودند. در نهایت حداقل ۴۶۴ مرکز در ۱۷ ولایت کشور {در روز انتخابات} بسته شدند، این تعداد شامل ۳۳ مرکزی هستند که مواد انتخاباتی به آنها نرسیده بود<sup>۳۹</sup>.

احتمال این که این مسائل بیان کننده وضعیت شکننده "دموکراسی"، سازمان ها، نهاد ها، و پروسه های مرتبط با آن در افغانستان باشند زیاد است. اما باید در نظر داشت دولت

---

<sup>39</sup> "Afghanistan presidential election: All the latest updates: Complaints over irregularities and sporadic violence amid reports of low turnout in Afghanistan's presidential election." Al Jazeera, 28 September 2019.

افغانستان زمان زیادی برای برنامه ریزی این انتخابات در دست داشت. وقتی به تعویق افتادن های مکرر را نیز در نظر بگیریم، دولت زمان بیشتری برای برنامه ریزی داشته است. تحلیل بی طرفانه این مقاله نشان می دهد ممکن است مانند انتخابات ۲۰۱۴ که با مشکلات بسیاری همراه بود و ناظران و کاندیدا های زیادی نتایج آن را نامشروع دانستند، مسئله ای بسیار قبیح تر اتفاق افتاده باشد.

اتفاقاتی مانند مشارکت بسیار پایین تا مراکزی که به طور مشکوکی پیش از انتخابات بسته شدند، تا تعداد چشمگیر صندوق های باطل شده ای که غنی رای آن ها را دریافت کرده بود و نتایج انتخابات در ولایت هایی که غنی در آن ها بین ۷۳ تا ۹۶ درصد رای گرفته بود، مسائلی هستند که در انتخابات هیچ نظام دموکراتیک، آزاد، و منصفانه ای شنیده و دیده نشده اند. بی پرده باید گفت این مسائل شبیه مسائلی هستند که در حکومت های دیکتاتور آسیای میانه اتفاق می افتند.

چنان که پیش تر بیان کردم، نیاز است تغییرات چشم گیری در نظام انتخاباتی و پروسه های مربوط به آن ایجاد شود. حداقل رای ها باید توسط مراکز رای دهی شمارش و تایید شوند و یا این کار بلافاصله توسط کمیسیون مستقل انتخابات در کابل انجام شود. هیچ معنایی ندارد که اعلام نتایج اولیه انتخابات ریاست جمهوری ۳ ماه طول بکشد. دوماً تا آنجا که ممکن است مراکز رای دهی باید ناظران بی طرف داشته باشند که رای ها و رای دهندگان را بررسی نمایند. و در نهایت، سیستم ثبت نام و تایید هویت رای دهندگان در افغانستان بهبود زیادی را طلب می کند. تا زمانی که چنین تغییراتی در سیستم انتخاباتی نیامده باشد دموکراسی در افغانستان نامی بیش نیست. بنیان تحقق دموکراسی، برگزاری انتخابات آزاد و منصفانه است<sup>۴۰</sup>؛ چیزی که فعلاً در افغانستان وجود ندارد.

---

<sup>40</sup> Thomas H. Johnson, "Opinion: Serious Questions Concerning the Preliminary Results and Suggested Changes to the Afghan Electoral System." The Khaama Press, 29 December 2019, <https://www.khaama.com/serious-questions-concerning-the-preliminary-results-and-suggested-changes-to-the-afghan-electoral-system-201909/>.

## معرفی نویسنده

پروفسور توماس اچ. جانسون پژوهشگر ارشد غیر مقیم انستیتوت مطالعات استراتژیک افغانستان و مدیر برنامه فرهنگ و مطالعات منازعه در مدرسه عالی نیروی دریایی، مونتری کالیفرنیا جایکه وی استاد دانشکده مطالعات امنیت ملی است. او سالیان زیادی را در مورد افغانستان، آسیای جنوبی، خاورمیانه و آفریقای شمالی تحقیق کرده است. پروفسور جانسون به عنوان استاد دانشگاه کالیفرنیا جنوبی و اندیشکده خدمات خارجی تدریس کرده است. وی پیش از پیوستن به دانشکده تحصیلات تکمیلی نیروی دریایی، در دانشکده تحقیقاتی دانشگاه جورج میسون فعالیت داشت. وی به طور مرتب پژوهشهای میدانی در افغانستان و آسیای جنوبی انجام داده است. وی با عنوان مشاور ضد شورش به فرمانده نیروی ضربت قندهار (جنرال جان ونس) فعالیت داشته است. تخصص او شامل تاریخ نظامی شورشیان، مبارزه با شورشگری و آسیای مرکزی و جنوبی، به ویژه افغانستان و پاکستان است. جانسون در مورد افغانستان نوشته‌های زیادی دارد که از جمله آخرین کتاب وی با عنوان «روایات طالبان: استفاده و قدرت داستان در منازعه افغانستان» توسط دانشگاه آکسفورد و انتشارات هورست «لندن به نشر رسیده است.